

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovi anatomije i fiziologije CNS-a				
Šifra/kod	FIL PSI 115	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	I	NPP 2019/2020 Studijska godina 2025/2026. 2026/2027. 2027/2028	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr Eldan Kapur		Termin konsultacija	U dogovoru sa studentima
	Kontakt podaci	Kabinet: Medicinski fakultet Sarajevo E-mail: eldan.kapur@mf.unsa.ba Telefon: 033/665-949 lok503			
Saradnik	Ime i prezime	-		Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> 1 </u> ; vježbe <u> - </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Anatomska i funkcionalna podjela nervnog sistema. Neuroanatomska terminologija. Orjentacija u CNS-u. Elementi građe (neuron, neuroglija, sinapsa). Morfologija CNS-a. Pregled glavnih senzibilnih, motornih i senzornih puteva CNS-a. Vaskularizacija i ovojnice CNS-a. Cerebrospinalni likvor. Opšti principi organizacije perifernog nervnog sistema. Vegetativni nervni sistem.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Nervni sistem je jedan od najsloženijih sistema u organizmu sisara, sa vodećom integrativnom ulogom u regulaciji funkcija unutrašnjih organa i u korelaciji njihovog rada, čime obezbjeđuje funkcionisanje organizma kao harmonične cjeline. Uz to, on kontroliše motornu aktivnost, odnos jedinke prema vanjskoj sredini i ostalim organizmima koji u njoj žive, osnova je psihičkog i emocionalnog života i inteligencije. Studenti će se upoznati sa osnovama morfologije i funkcionalne organizacije CNS-a, te sa važnošću pojedinih dijelova CNS-a u procesima koji vrše funkcije usklađivanja tj. koordinacije, a preko njih svrsishodnost i cjelovitost reagovanja u odnosu na okolinu. Studenti treba da spoznaju povezanost svih dijelova nervnog sistema kao preduslov za daljnju nadogradnju i usvajanje znanja i vještina iz drugih oblasti psihologije.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje				

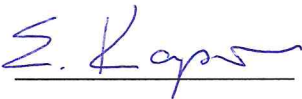
	<p>SDG 5: Rodna ravnopravnost</p> <p>SDG8: Dostojanstven rad i ekonomski rast</p> <p>SDG10: Smanjenje nejednakosti</p> <p>SDG16: Mir, pravda i snažne institucije</p> <p>SDG 17: Partnerstva za postizanje ciljeva</p>
Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti anatomske terminologije. 2. Analizirati strukture centralnog nervnog sistema i njihovu funkciju. 3. Locirati, indentificirati i funkcionalno opisati dijelove i pojedine anatomske strukture centralnog nervnog sistema, te njihovu hijerarhijsku organizaciju. 4. Odrediti/vizualizirati fizičke odnose struktura jedne prema drugoj na svim nivoima organizacije. 5. Prikupiti i primijeniti anatomske informacije za procjenu relevantnih praktičnih scenarija/problema. <p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstrirati razumijevanje osnovne anatomske terminologije koja se odnosi na njenu organizaciju za formiranje funkcionalnih sistema ljudskog tijela. 2. Na prezentacijama i modelima demonstrirati vještine razumijevanje morfologije i primarnih funkcija centralnog nervnog sistema (prepoznati, manipulirati, orijentirati, grupirati, rastaviti: a) prikazane anatomske strukture, b) površno-anatomske orijentire na tijelu, c) presjeke i prikaze izoliranih i in-situ organa i dijelova centralnog nervnog sistema, d) presjeke organa centralnog nervnog sistema u raznim visinama i smjerovima. 4. Razviti vještine rješavanja problema kako bi se opisale korelacije između normalne građe i funkcije centralnog nervnog sistema i mogućih patoloških ishoda njene disfunkcije. 5. Demonstrirati komunikacijske vještine usmenog odgovaranja na postavljena pitanja o anatomske i funkcionalne značajkama pojedinih organa/dijelova centralnog nervnog sistema. 6. Demonstrirati vještine kritičkog mišljenja kako bi se procijenilo kako će promjene u anatomske strukturama i promjene u funkciji centralnog nervnog sistema dovesti do organskih i psihičkih zdravstvenih problema. <p>Kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sposobnost apstraktnog mišljenja, analize i sinteze. 2. Sposobnost učenja i savladavanja savremenih znanja. 3. Sposobnost primjene znanja u praktičnim situacijama. 4. Poznavanje i razumijevanje predmetne oblasti. 5. Sposobnost korištenja informacionih i komunikacionih tehnologija. 6. Sposobnost pretraživanja, obrade i analize informacija iz različitih izvora. 7. Poštivanje profesionalnog i akademskog integriteta.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Podjela nervnog sistema. Neuroanatomska terminologija, Elementi građe nervnog sistema (neuron, neuroglija, sinapsa). Funkcionalne karakteristike neurona. Neurotransport. Metaboličke karakteristike moždanog tkiva.
2.	Medulla spinalis (vanjska morfologija, siva i bijela masa), organizacija spinalnog nerva - pregled, anatomska podloga refleksnog luka.
3.	Truncus cerebri, položaj, dijelovi, medulla oblongata (vanjska morfologija, organizacija sive i bijele mase).
4.	Pons, mesencephalon (vanjska morfologija, organizacija sive i bijele mase).
5.	Kranijalni nervi – pregled, vegetativni nervni sistem (podjela, principi građe, zone inervacije).
6.	Cerebellum (položaj, vanjska morfologija, funkcionalna i podjela, građa malog mozga.
7.	Funkcionalna anatomija kičmene moždine, moždanog stabla i malog mozga.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata (prvi parcijalni ispit)
9.	Diencephalon (položaj i podjela, thalamus, morfologija i unutrašnja građa).
10.	Epithalamus, epiphysis cerebri, metathalamus, subthalamus, hypothalamus, hypophysis cerebri (morfologija i unutrašnja građa). Uloge hipotalamusa i drugih dijelova međumozga. Funkcionalni značaj hipotalamo-hipofizne osovine.
11.	Telencephalon (položaj i podjela). Anatomske karakteristike režnjeva velikog mozga. Ekstrapiramidni sistem i bazalne ganglije. Građa velikog mozga.
12.	Funkcionalna organizacija moždane kore. Viša nervna aktivnost (učenje, pamćenje, zaboravljanje, razmišljanje).
13.	Limbički sistem, komisure i asocijativni putevi telencephalona, bazalne ganglije – morfo-funkcionalne karakteristike. Anatomske osnove emocija.
14.	Motorni, senzibilni i senzorni putevi CNS-a – pregled. Moždani krvotok. Ovojnice CNS-a.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja (drugi parcijalni ispit)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapur E, Kulenović A. Klinička anatomija kranijalnih nerava. 1. izdanje. Sarajevo: Medicinski fakultet Sarajevo; 2012. 138 str. 2. Kahle W, Frotscher M. Priručni anatomski atlas u tri sveska, (3 Živčani sustav i osjetila)(ur. hrv. izdanja: Petanjek Z). 12 izdanje. Zagreb: Medicinska naklada; 2023. 440 str. 3. Netter FH. Atlas anatomije čoveka, (ur. srp izdanja Milisavljević M). 7. izdanje, Beograd: Data Status; 2018. 664 str.
Napomene	

Prof. dr Eldan Kapur

E. Kapur

